BİRİNCİ BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

A. Partinin Adı ve Temeli

- 1. İşbu tüzük hükümlerine göre kurulmuş siyasi partinin adı Hürriyet Partisi'dir.
- **2.** Partinin özel işareti / amblemi; aşağıda gösterildiği şekilde, mor zemin üzerine altın renkli bir geyik ve yıldızdan ibarettir.

- **3.** Hürriyet Partisi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu, seçim yasaları ve sair ilgili mevzuat çerçevesinde kurulmuş; tüzüğü ve parti programı çerçevesinde faaliyet gösteren bir siyasi partidir.
- 4. Partinin genel merkezi Ankara'dadır.

B. Partinin İlke ve Değerleri

- 1. Hürriyet Partisi'nin ilke ve değerleri şunlardır:
  - **a.** İnsan hür doğar ve hür yaşamalıdır; hürriyetler esas, sınırlamalar ise istisnadır. Hürriyet Partisi, hürriyetperverliği temel ilke olarak benimseyerek bireyin ve toplumun hürriyetini ana amaç olarak esas almaktadır.
  - **b.** Ulusçuluk ilkesini benimseyen Hürriyet Partisi; ulusu ortak kültür, dil ve eşit yurttaşlık temelinde dayanışma olarak tarif eder; ulus devlet modelini, en işlevsel örgütlenme biçimi olarak kabul eder.
  - c. Hürriyet Partisi, akılcılığı temel alarak doğrulanmış veriler ve rasyonel analizlerle politika üretir; bilim ve teknolojiye dayalı akılcı yöntemler yönetim anlayışını ve geleceğe bakışını şekillendirir. Öte yandan Hürriyet Partisi, sorunlara gerçekçi bir yöntemle çözüm arar; uygulanabilir hedefler belirlemeyi, topluma karşı dürüst olmayı ve gerçekleştirilemeyecek vaatlerden kaçınmayı esas alır.
  - d. Hürriyet Partisi, cumhuriyetçiliği bireylerin hür ve katılımcı olduğu, hak ve hürriyetlerin garanti altına alındığı bir düzen olarak tanımlar; bireylerin etkin bir özne olmasını benimser ve demokrasiyi, toplumsal barışın öncülü olarak kabul eder. Laiklik, Hürriyet Partisi için cumhuriyetçiliğin zorunlu bir şartı ve din ile vicdan özgürlüğünün teminatıdır; Türkiye Cumhuriyeti'nin meşruiyeti ulusun iradesinden kaynaklandığından, laiklik ilkesinden asla taviz verilemez.

- e. Hukuk önünde eşitlik, Hürriyet Partisi için cumhuriyetin vazgeçilmez bir unsurudur. Parti; hiçbir kişi veya grubun hukuktan ayrıcalıklı olmamasını savunur, fırsat eşitliğini toplumsal kalkınmanın temeli görür.
- **f.** Hürriyet Partisi; eşitlik, dayanışma ve kamusal faydayı gözeterek halkçılığı bir ilke kabul eder. Çalışanların adil ücretlendirilmesi ve sermaye karşısında korunmasıyla savunmasız kesimlerin haklarının geliştirilmesini hedefler.
- g. Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısı, halk egemenliğinin geçerli olduğu laik demokratik hukuk devleti; devletin adı, başkenti, bayrağı, marşı ve sınırları Hürriyet Partisinin nazarında cumhuriyetin kurucu ögeleridir. Hürriyet Partisi, cumhuriyetin bu kurucu önermelerine sonsuz bir sadakatle bağlıdır.
- h. Yolsuzluk, Hürriyet Partisinin nazarında toplumsal çürümenin en büyük sebebidir. Şeffaflık, hesap verebilirlik ve her türlü imkân kullanılarak yolsuzlukla mücadele hem hukuki hem kültürel bir dönüşüm meselesidir. Yolsuzlukla mücadele, partinin politik saflarının ve faaliyetlerinin en önemli belirleyicisidir. Hürriyet Partisi, kamu kurumlarının ve görevlilerinin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesine bağlı kalmasını, yolsuzlukla mücadeleyi etkin kılmayı ve tüm mali süreçleri vatandaşlarla açıkça paylaşmayı taahhüt eder.
- i. Hürriyet Partisi, farklı inanç ve kimlikler taşıyan bireylerin toplumda eşit haklarla var olabilmesini çoğulculuk ilkesinin özü olarak kabul eder ve esas alır.

1. Hürriyet Partisi'nin amacı; Türkiye'nin sorunlarını çözüme kavuşturmak, bu uğurda ilke ve değerleriyle uyum içerisinde akılcı ve gerçekçi yöntemlerle politika üretmek, tüm ilke ve tutumlarıyla bireyin ve toplumun hür olmasına yönelik faaliyet göstermek, temel hak ve hürriyetlere yönelik koruma zeminini genişletmek, cumhuriyetin her yerine yayılmış olan yolsuzlukla etkin bir biçimde mücadele etmek, ulus devleti muhafaza etmek ve Türk ulusunu layık olduğu mertebeye ulaştırmak, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu ve değişmez ögelerini korumak; Türkiye'yi hukuk kurallarının herkese eşit bir biçimde uygulandığı, gençlerine dünya standartlarında eğitim verilen, ülkenin çıkarlarının şahısların çıkarlarından önce geldiği, dünyadaki gelişme ve ilerlemeleri kaçırmayan bir ülke hâline getirmektir.

İKİNCİ BÖLÜM ÜYELİK HÜKÜMLERİ

A. Üyelik Şartları

- 1. Hürriyet Partisi'ne;
  - a. İşbu tüzükte yer alan parti ilke ve değerlerine bağlılığında kuşku bulunmayan,
  - b. Parti programını kabul ederek benimseyen,
  - c. Başka bir siyasi partiye üyeliği bulunmayan,

d. On sekiz yaşını doldurmuş bulunan, fiil ehliyetine sahip, medeni ve siyasi haklarını kullanmaya kanunen ehil olan,

e. Partinin faaliyet ve çalışmalarına aktif olarak katılacağını ve parti mevzuatı ile öngörülen çalışma saatlerini ayıracağını, parti amacına yönelik her türlü çalışmayı icra edeceğini ve tespit edilecek aidatı ödeyeceğini kabul ve taahhüt eden

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, üye olabilir.

2. Birinci maddede yazılı şartları haiz olsa dahi Siyasi Partiler Kanunu ile ilgili sair yasal mevzuat uyarınca "siyasi partiye üye olamayacağı" açık bir biçimde anlaşılanlar, Hürriyet Partisi'ne üye olamaz.

3. Anayasa'nın 76. maddesinde sıralanan ve ilgili sair yasal mevzuatta zikredilen *yüz kızartıcı suçlar* ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve ilgili sair yasal mevzuatta yer alan *cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar* ve *terör suçlarından* kesinleşmiş mahkûmiyeti bulunanlar; haklarında hükmün açıklanması geri bırakılmış yahut cezanın ertelenmesi, zamanaşımı, af ve benzeri kurumlardan yararlanmış olsa dahi Hürriyet Partisi'ne üye olamaz.

4. Hürriyet Partisi üyeleri, tüzük, yönetmelikler ve çalışma talimatları ile öngörülen ve görevleri itibariyle tayin edilen işleri yapmayı ve buralarda belirlenen çalışma saatlerine uygun şekilde çalışmayı taahhüt eder.

B. Üyelik Başvurusu, Kayıt ve Kabul

- 1. Üyelik başvurusu, Hürriyet Partisi resmî internet sitesi üzerinden yapılır.
- 2. Başvuru yapan kişi, il başkanlığından temin edeceği ve el yazısıyla dolduracağı başvuru formunu, internet üzerinden veya yüz yüze yapacağı başvurudan itibaren en geç on beş gün içinde, yasal ikametgâh adresinin bulunduğu ilçe veya il başkanlığına teslim eder. Yasal ikametgâh adresinde ilçe veya il başkanlığı bulunmayan başvurucular başvuru formunu en yakın ilçe veya il başkanlığına ya da genel merkeze teslim eder.
- **3.** On beş günlük süre içinde evrakını teslim etmeyen kişinin parti üyelik başvurusu, ilave bir işlem ve karar gerektirmeksizin yapılmamış sayılır.
- **4.** Üyelik kayıtları, başvuru formları ve üyeliğe dair sair her türlü evrak; Üyelik Yönetmeliği doğrultusunda tutulacak kütükte tutulur.
- **5.** Üyelik başvurularının tüzük, Üyelik Yönetmeliği ve yasal mevzuata uygunluğunu teyit ile karar verme yetkisi, Genel Sekreterliğe aittir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM PARTİ TEŞKİLAT YAPISI

A. Parti Teşkilatı

Madde 6

1. Parti teşkilatını; esas kuruluşlar, yan kuruluşlar, tüzükte belirtilmiş olan danışma ve araştırma amaçlı kurullar oluşturur.

B. Teşkilat Birimleri

- 1. Teşkilat birimleri şunlardır:
  - a. İLÇE TEŞKİLATI
    - i. İlçe Kongresi
    - ii. İlçe Başkanı
    - iii. İlçe Yönetim Kurulu
  - b. İL TEŞKİLATI
    - i. İl Kongresi
    - ii. İl Başkanı
    - iii. İl Yönetim Kurulu
    - iv. İl Disiplin Kurulu
  - c. GENEL MERKEZ TEŞKİLATI
    - i. Kurultay
    - ii. Genel Başkan
    - iii. Merkez Karar Kurulu
    - iv. İcra Kurulu
    - v. Merkez Disiplin Kurulu
  - d. GRUPLAR

- i. Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu
- ii. İl Genel Meclisi Grubu
- iii. Belediye Meclisi Grubu

e. YARDIMCI VE İSTİŞARİ KURULLAR

i. Verim Denetim Kurulu

1. İlçe Teşkilatı

İlçe Kongresi ve Delegeleri

- 1. İlçe kongresi, il yönetim kurulunca belirlenen kongre takvimine göre en geç üç yılda bir toplanır.
- 2. İlçe kongrelerinin görevleri; ilçe yönetiminin faaliyet ve kesin hesap raporlarını görüşmek; ilçe başkanını, ilçe yönetim kurulunun asıl ve yedek üyeleri ile il kongre delegelerini seçmek, ilçe yönetim kurulunun belirlediği gündem maddelerini görüşerek karara bağlamaktır.
- 3. İlçe yönetim kurulunca belirlenen gündem maddelerine, kongrede hazır bulunan delegelerin onda birinin teklifi ve kongreye katılanların salt çoğunluğunun kararıyla yeni maddeler eklenebilir.
- **4.** İlçe kongresi, sayı itibariyle dört yüzden fazla olmamak koşuluyla seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur.
  - a. Seçilmiş Delegeler:

i. İlçe yönetim kurulu, delege seçimleri hususunda her türlü seçim işlemlerini düzenler ve

yeterli sayıda parti üyesini, sandık başlarında görevlendirir.

ii. Delege seçimleri liste usulüne göre gizli oy ve açık tasnif esasına uygun olarak yapılır.

İlçeye kayıtlı üye sayısı bin altı yüzden az ise üye sayısının dörtte biri kadar ilçe kongre

delegesi seçilir. İlçeye kayıtlı üye sayısı bin altı yüz veya daha fazla ise ilçe kongre

delege sayısı dört yüz kişiden oluşur.

iii. O ilçede bulunan delegelerin muhtarlık bölgelerine dağılımı; partinin bu bölgelerde son

genel seçimde aldığı oy miktarına, muhtarlık bölgelerindeki parti üye sayısı oranına ve

il yönetim kurulu tavsiyesine göre Merkez Karar Kurulu tarafından belirlenir.

iv. Delege seçim sonuçları kapsamında ilan edilen listelere karşı on beş gün içinde İlçe

Seçim Kurulu nezdinde itiraz yoluna başvurulabilir.

b. Tabii Delegeler:

i. İlçe kongresinin tabii delegeleri; ilçe başkanı, ilçe yönetim kurulu üyeleri, varsa o il ve

ilçenin partili belediye başkanlarıdır.

5. İlçe başkanlığı ve ilçe yönetim kuruluna seçilecek kişilerin o ilçede ikamet etme zorunluluğu

aranmaz.

İl Kongresine İlçe Kongresinden Seçilecek Delege Sayısı

Madde 9

9

1. Merkez Karar Kurulu, Verim Denetim Yönetmeliği'nde belirlenen kıstaslar uyarınca, ilçelerdeki parti üye sayısı oranına ve il yönetim kurulu tavsiyesine göre ilçelerin il kongresine seçecekleri delege sayılarını belirler.

İlçe Başkanı ve Görevleri

Madde 10

- 1. İlçe başkanı, en çok üç yıl için görev yapmak üzere, ilçe kongresince gizli oyla seçilir.
- 2. Aynı kişi, kesintisiz en fazla iki dönem ilçe başkanı seçilebilir. Kurucu ilçe başkanlığı dönem olarak sayılmaz.
- 3. İlçe başkanı, görev aldığı ilçeyi parti düzeyinde temsil eder. Partinin, o ilçedeki çalışma ve faaliyetlerinin yürütülmesini sağlar. İlçe yönetim kuruluna başkanlık ederek, ilçe yönetim kurulunun gündemini hazırlar. Partinin ilçe yönetim kurulunun, ilçe çevresindeki belediye meclisi grubunun, ilçe düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının ve ilçe kapsamındaki her türlü faaliyetlerinin, parti tüzüğü, programı ve talimatları çerçevesinde planlanmasını ve yürütülmesini sağlar ve bir üst kademeye gerekli bilgileri verir.
- **4.** İlçe başkanı; başkanı olduğu ilçenin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının çözümüne yardımcı olabilmek adına parti teşkilatları, meslek ve sivil toplum kuruluşları, sendikalar, ulusal ve yerel basınla ilişkileri yürütebilir.

İlçe Yönetim Kurulu ve Görevleri

Madde 11

1. İlçe yönetim kurulu, en çok üç yıl için görev yapmak üzere, ilçe kongresince gizli oyla seçilir.

- 2. İlçe yönetim kurulu başkan dahil 5 üyeden oluşur. İlçe başkanı, yönetim kurulunun da başkanıdır.
- **3.** İlçe yönetim kurulu üye sayıları, Merkez Karar Kurulunca il yönetim kurulunun da görüşü alınarak gerekli görülmesi halinde değiştirilebilir.
- **4.** İlçe yönetim kurulu, kendi üyeleri arasından bir sekreter ve bir mali işlerden sorumlu başkan yardımcısı seçer. İlçe başkanı bu görev dağılımında her türlü değişikliği yapabilir.
- 5. İlçe yönetim kurulu, ilçe kongresinin gündemini hazırlar, kongreye sunulacak çalışma raporu, yıllık bütçe ve kesin hesap tasarısının düzenler ve bunların zamanında üst kademelere gönderilmesini sağlar.

2. İl Teşkilatı

İl Kongresi ve Delegeleri

- 1. İl kongresi, il teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır. Merkez Karar Kurulunca belirlenen kongre takvimine göre en geç üç yılda bir toplanır. İl kongresi, sayı itibariyle altı yüzden fazla olmamak koşuluyla seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur.
- **2.** Tabii delegeler o ilin partili milletvekilleri, il başkanı, il yönetim kurulu üyeleri, il disiplin kurulu başkanı ve üyeleri ve varsa o ilin partili büyükşehir belediye başkanıdır.

- 3. İl kongrelerinin görevleri, il yönetiminin faaliyet ve kesin hesap raporlarını görüşmek; il başkanını, il yönetim kurulu asıl ve yedek delegeleri ile kurultayın delegelerini seçmek ve il yönetim kurulunun belirlediği gündem maddelerini görüşerek karara bağlamaktır.
- **4.** İl yönetim kurulunca belirlenen gündem maddelerine, kongrede hazır bulunan delegelerin onda birinin teklifi ve kongreye katılanların salt çoğunluğunun kararıyla yeni maddeler eklenebilir.

İl Kongresinden Kurultaya Seçilecek Delege Sayısı

Madde 13

- Merkez Karar Kurulu, Verim Denetim Yönetmeliği'nde belirlenen kıstaslar uyarınca, illerdeki parti üye sayısı oranına ve Verim Denetim Kurulu tavsiyesine göre illerin kurultaya seçecekleri delege sayılarını belirler.
- 2. Kurultay için seçilen delegelerin görev süresi, seçildikleri kongreyi takip eden ilk olağan veya olağanüstü kongrede yeni delegelerin seçimine kadar devam eder.

İl Başkanı ve Görevleri

- 1. İl başkanı, en çok üç yıl için görev yapmak üzere, il kongresinde gizli oyla seçilir.
- **2.** Aynı kişi, kesintisiz en fazla iki dönem il başkanı seçilebilir. Kurucu il başkanlığı dönem olarak sayılmaz.
- 3. İl başkanı, görev aldığı ili parti düzeyinde temsil eder. Partinin, o ildeki çalışma ve faaliyetlerinin yürütülmesini sağlar. İl yönetim kuruluna başkanlık ederek, il yönetim

kurulunun gündemini hazırlar. Partinin il yönetim kurulunun, il çevresindeki belediye meclisi grubunun, il düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının ve il kapsamındaki her türlü faaliyetlerinin, parti tüzüğü ve programı çerçevesinde planlanmasını ve yürütülmesini sağlar ve bir üst kademeye gerekli bilgileri verir.

4. İl başkanı; başkanı olduğu ilin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının çözümüne yardımcı olabilmek adına parti teşkilatları, meslek ve sivil toplum kuruluşları, sendikalar, ulusal ve yerel basınla ilişkileri yürütebilir; ilçe teşkilatları ve başkanları ile toplantılar yapar ve istişarelerde bulunur. Bu bağlamda çeşitli komisyonlar kurabilir ve bu komisyonlara başkanlık eder.

İl Yönetim Kurulu ve Görevleri

- 1. İl yönetim kurulu, en çok üç yıl için görev yapmak üzere, il kongresince gizli oyla seçilir.
- 2. İl yönetim kurulu başkan dahil 7 üyeden oluşur. İl başkanı, yönetim kurulunun da başkanıdır.
- **3.** İl yönetim kurulu üye sayıları, gerekli görülmesi halinde Merkez Karar Kurulunca değiştirilebilir.
- **4.** İl yönetim kurulu, kendi üyeleri arasından bir sekreter ve bir mali işlerden sorumlu başkan yardımcısı seçer. İl başkanı bu görev dağılımında her türlü değişikliği yapabilir.
- 5. İl yönetim kurulu, il kongresinin gündemini hazırlar, kongreye sunulacak çalışma raporu, yıllık bütçe ve kesin hesap tasarısını düzenler ve bunların zamanında üst kademelere gönderilmesini sağlar.

- **6.** İl yönetim kurulunca belirlenen gündem maddelerine, kongrede hazır bulunan delegelerin onda birinin teklifi ve kongreye katılanların salt çoğunluğunun kararıyla yeni maddeler eklenebilir.
- 7. İl disiplin kurulu üyelerinin tamamen boşalması hâlinde, il disiplin kurulu üyelerinin seçilmesine dair olağanüstü kongre kararı alır.

İl ve İlçe Teşkilatlarında Kongrelere İlişkin Ortak Hükümler Madde 16

- 1. Kongreler en az iki en fazla üç yıl içerisinde toplanır.
- 2. İcra Kurulunca belirlenecek kongre takvimi içinde olmak şartıyla ilçe kongrelerinin günlerini il yönetim kurulları, il kongrelerinin günlerini ise Merkez Karar Kurulu belirler.
- **3.** Kongrenin; toplanacağı gün, yer, saat ve gündem ile çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar kongreden en az on beş gün önce ilân edilir. İlk toplantı ile ikinci toplantı arasındaki süre en fazla on beş gündür.
- **4.** Kongre, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Katılım çoğunluğunun sağlanamaması nedeniyle yapılacak olan ikinci toplantıda salt çoğunluk aranmaz.
- 5. Kongreyi başkan ya da görevlendireceği bir yönetim kurulu üyesi açar.
- **6.** İl ve ilçe kongrelerinin olağanüstü toplanması, Merkez Karar Kurulu kararıyla veya il veya ilçe delege tam sayısının beşte birinin yazılı isteğiyle yapılır.

- 7. Şartların oluşması halinde, ilgili yönetim kurulunun gerekli hazırlıkları yaparak kırk beş gün içinde olağanüstü kongreyi toplaması zorunludur. Olağanüstü toplantının gündemi, toplantıyı talep edenlerce belirlenir ve olağanüstü toplantı gündemine başka gündem maddesi eklenemez.
- **8.** Kongrelerde yapılacak seçimler, ilgili seçim kurulunun gözetimi ve denetiminde yapılır. Kongre başlamadan önce yeter sayısının varlığı, yoklama cetvelindeki imzalar sayılmak suretiyle tutanakla tespit edilir.
- 9. Merkez Karar Kurulu, delege seçimlerinde Siyasi Partiler Kanunu ve tüzük hükümlerine aykırılık tespit etmesi halinde seçimlerin il ve ilçe ölçeğine göre kısmen veya tamamen iptal edilip yeniden yapılmasına karar verebilir.

İl ve İlçe Teşkilatlarında Yönetim Kurullarına İlişkin Ortak Hükümler Madde 17

- 1. İl ve ilçe yönetim kurullarının nasıl ve ne sıklıkla toplanacağı, İl ve İlçe Teşkilatları Çalışma Yönetmeliği uyarınca belirlenir.
- 2. Gerekli görülen hallerde illerde il başkanı, ilçelerde ilçe başkanı tarafından veya il ve ilçe yönetim kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğunun yazılı isteği ile bildirilen gün ve saatte olağanüstü toplantıya çağırabilir. Olağanüstü toplantılarda sadece çağrı ile bildirilen ve toplantı gündeminde olan konular görüşülür.
- **3.** Yönetim kurulları, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır.
- **4.** Yönetim kurulları tarafından çağrılıp dinlenmesine karar verilenler dışında, kurul üyesi olmayanlar toplantılara katılamaz.

5. Yönetim kurulu kararları, karara muhalif olanların gerekçeli şerhi ile birlikte karar defterine

yazılır ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır.

6. Toplantı günü bildirilmiş olmasına rağmen, haklı bir mazereti olmaksızın, üst üste üç veya bir

yılda mazeretsiz olarak toplamda üç toplantıya katılmayan üyenin yönetim kurulu üyeliği

düşer. Üyeliğin düşmesi kararına karşı ilçe yönetim kurullarında il yönetim kuruluna, il

yönetim kurulunda Merkez Karar Kuruluna itiraz hakkı vardır. Üst kurul kararı kesindir.

7. Yönetim kurulu üye sayısının kurul salt çoğunluğunun altına düştüğü hallerde; ilde Genel

Başkanın teklifi ve Merkez Karar Kurulunun kararıyla; ilçede il başkanının teklifi ve il yönetim

kurulunun kararıyla geçici yönetim kurulu ve başkanı atanır ve atanan geçici yönetim kurulları

atandıkları tarihten itibaren kanunda öngörülen süreler içerisinde kongre kararı alır.

8. Ölüm, istifa veya parti üyeliğinin düşmesi nedeniyle yönetim kurulu başkanlığının boşalması

hallerinde, yönetim kurulu tarafından, kanunda ön görülen süre içerisinde yapılacak kongre

tarihine dek görev yapmak üzere, yönetim kurulu üyeleri veya parti üyeleri arasından geçici bir

başkan seçilir.

3. Genel Merkez Teşkilatı

a. Kurultay

Kurultay Delegeleri

Madde 18

1. Kurultay, tabii ve seçilmiş delegelerden oluşur.

16

- 2. Seçilmiş delegeler Türkiye Büyük Millet Meclisi üye sayısının iki katından fazla olamaz.
- 3. Tabii delegeler Hürriyet Partisi'nin Genel Başkanı, Merkez Karar Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu, Partili bakan, milletvekilleri ve üyelikleri devam eden parti kurucularıdır. Parti kurucuları seçilmiş delegelerin yüzde on beşinden fazla ise kurucular arasından seçilecek tabii delegeler Genel Başkan tarafından belirlenir.
- **4.** Tabii delegeler, ayrıca il kongreleri tarafından delege olarak seçilemezler.
- 5. Kurultay delegeleri, Hürriyet Partisi Tüzüğü'nün dördüncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca öngörülen görev ve tayin edilen işleri yapan ve belirlenen çalışma saatlerine uygun şekilde çalışanlar arasından belirlenir. Kurultay delegeliği için gerekli diğer şart ve esaslar, Üyelik Yönetmeliği'nde belirlenir. Üyelik Yönetmeliği, Merkez Karar Kurulu tarafından salt çoğunlukla alınacak karar ile değiştirilebilir. Üyelik Yönetmeliği'ne dair usul ve esasların uygulanması ve denetimi, Verim Denetim Kurulu tarafından yapılacak değerlendirme ve raporları dikkate almakla birlikte, Merkez Karar Kurulu'na aittir.

Kurultayın Yetki ve Görevleri

- 1. Kurultay, Hürriyet Partisi'nin en üst organıdır. Partiye ilişkin tüm konularda son ve kesin karar yetkisine sahiptir. Kurultayın genel yetki ve görevleri şunlardır:
  - a. Hürriyet Partisi Genel Başkanı'nı, Merkez Karar Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyelerini gizli oylamayla seçmek,

- b. Merkez Karar Kurulu faaliyet raporuyla gelir, gider ve kesin hesabını kabul veya reddetmek; Merkez Karar Kurulu faaliyet raporuyla gelecek dönem bütçesini müzakere edip karara bağlamak, yönetimin ibrasını kabul veya reddetmek konusunda karar vermek,
- c. Genel nitelikte olmak şartıyla ülke ve parti politikalarına ilişkin tavsiye kararları veya bağlayıcı kararlar almak,
- d. Hürriyet Partisi Tüzüğü ve Programını, adını ve simgesini değiştirmek, tüzel kişiliğinin feshine, başka partiyle birleşmesine karar vermek, fesih kararı vermesi halinde Hürriyet Partisine ait malların tasfiyesi ve intikal şekli ve yerini karara bağlamak,
- e. Siyasi Partiler Kanunu ve Hürriyet Partisi Tüzüğü'nde verilen diğer görevleri yerine getirmek, gündeminde yer alan konuları müzakere edip karara bağlamak,
- f. Hangi kademede olduğu fark etmeksizin, disiplin kurullarınca verilen disiplin cezalarını ilgili hükümlere göre affetmek.

Olağan ve Olağanüstü Kurultay

- 1. Olağan kurultay Genel Başkan veya Merkez Karar Kurulunun belirlediği yer ve zamanda yapılır.
- 2. Genel Başkan ve Merkez Karar Kurulu, iki yıldan az, üç yıldan çok olmayan bir süre içerisinde kurultayı toplamak zorundadır.

- **3.** Olağanüstü kurultay; Genel Başkan veya Merkez Karar Kurulunun gerek görmesi halinde veya kurultay delegelerinin en az beşte birinin yazılı istemleri üzerine, karar veya istemden itibaren altmış gün içerisinde yapılır.
- **4.** Seçimli olağanüstü kurultay; Genel Başkan veya Merkez Karar Kurulunun gerek görmesi halinde veya kurultay delegelerinin, en az üçte birinin yazılı istemleri üzerine, karar veya istemden itibaren altmış gün içerisinde yapılır.
- **5.** Olağan kurultay gündemini Merkez Karar Kurulu; Olağanüstü kurultay gündemi ise kurultay talebinde bulunan organ veya delegeler belirler.
- **6.** Olağanüstü kurultay, kurultay talebinin usulüne uygun olarak genel merkeze ulaşmasından itibaren altmış gün içerisinde toplanır. Kurultay çağrısı gündemsiz yapılamaz.
- 7. Toplantıdan en az on beş gün önce il başkanlıklarına, kurultay yeri, günü, saati, gündemi ve çoğunluk sağlanamadığı durumda yapılacak ikinci toplantıya ilişkin konular bildirilir. İl başkanlıkları delege ve parti üyelerine gerekli ilanı elektronik posta aracılığı ile iletir.
- **8.** Toplantıdan en az on beş gün önce, Merkez Karar Kurulu tarafından; kurultayın yeri, zamanı, gündemi, çoğunluk sağlanamadığı durumda yapılacak ikinci toplantıya ilişkin bilgiler ve kurultay delege listesi ilçe seçim kurulu başkanlığına bildirilir.
- 9. İlçe seçim kurulu başkanı gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri inceler, varsa eksikleri tamamlatır. Ardından seçime katılacakları belirleyen liste ve yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar.

- 10. Kurultay toplantı tarihinden yedi gün önce, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından onaylanan işbu listeler parti üyelerinin kullanımına özgü online platformda ilan edilir ve e-posta aracılığıyla da bildirilir. Listelerin bir nüshası da genel merkezde görülür yerde bulundurulur.
- 11. Üç günlük ilan süresi boyunca gerekli itirazlar gerçekleştirilir. Yapılan itirazlar, en geç iki gün içerisinde ilçe seçim kurulu tarafından karara bağlanır. Kesinleşen ve mühürlenerek partiye iade edilen listeye itiraz edilmesi mümkün değildir.
- **12.** İlçe seçim kurulu tarafından onaylanarak kesinleşen liste, kurultayın delege yoklama listesini oluşturur.
- **13.** Kurultay, delege tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kurultay yeter sayısı ilk toplantıda sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantı hazır bulunan delegelerle gerçekleştirilir.
- **14.** Görüşmeler, kurultay öncesinde kararlaştırılan gündem gereğince yürütülür. Talep sırasına göre katılımın gerçekleştiği müzakerelerde; Genel Başkan, Merkez Karar Kurulu üyeleri ve İcra Kurulu üyelerinin konuşma talepleri önceliklidir.
- **15.** Kurultayda yapılacak seçimler, ilgili seçim kurulunun gözetiminde ve denetiminde gerçekleştirilir.
- 16. Sunulan teklif, Hürriyet Partisi Tüzüğü ve Programı'nda değişiklik yapılmasına veya partinin genel politikasını ilgilendiren konularda karar alınmasına ilişkin olduğu takdirde; teklifin incelenmesi ve hakkında karar verilebilmesi için söz konusu teklifin Genel Başkan, Merkez Karar Kurulu veya kurultay delegelerinin en az yirmide biri tarafından ileri sürülmüş olması gerekir. Teklif, kurultayda karara bağlanır.

- 17. Kanunlar, Parti Tüzük ve Programı çerçevesinde toplumu ve devleti ilgilendiren konularla kamu faaliyetleri konularında karar alınmasına dair teklifleri karara bağlamak için bu tekliflerin kurultayda hazır bulunan üyelerin üçte biri tarafından yapılmış olması şarttır. Bu teklifler, kurultayca seçilecek komisyonda görüşüldükten sonra, komisyon raporuyla birlikte incelenir ve karara bağlanır.
- 18. Kurultay, gündem maddeleri bitene kadar aralıksız devam eder.
- 19. Bu tüzükte yer alan ilçe seçim kurulu ve ilçe seçim kurulu başkanı, kongrelerin yapılacağı yer için Yüksek Seçim Kurulu tarafından yetkilendirilmiş ilçe seçim kurulu ve ilçe seçim kurulu başkanıdır. Sandık kurulu ise kongrenin yapılacağı yer ilçe seçim kurulu tarafından kongre seçimlerinde görev verilen sandık kuruludur.

Kurultayın Açılışı

- 1. Olağan ve olağanüstü kurultay, Genel Başkan veya görevlendireceği kişi tarafından usulüne uygun olarak yoklama yapıldıktan ve delegelerinin tam sayısının salt çoğunluğunun varlığı tespit edildikten sonra açılır. Genel Başkan kurultaya katılmamış veya kimseyi görevlendirmemiş ise kurultay çağrı heyetinin görevlendireceği kişi tarafından açılır.
- 2. Karar yeter sayısı, kurultaya katılanların salt çoğunluğudur.
- 3. Delege tam sayısının salt çoğunluğu ilk toplantıda sağlanamamışsa, belirli günde ikinci toplantı aynı usulle açılır. İkinci toplantıda delege tam sayısının salt çoğunluğu aranmaz ve kurultay hazır bulunanlarca usulüne uygun olarak gerçekleştirilir.

- 4. İkinci toplantıda da karar yeter sayısı hazır bulunanların salt çoğunluğudur.
- 5. Kurultayda yapılacak oylamanın ve sayımın usulü, Kurultay Yönetmeliği'nde belirlenir.

Kurultay Divanı

- 1. Kurultay açılışının ardından, kurultay divanı seçilir. Kurultay divanı bir başkan, bir başkan yardımcısı ve iki kâtip üyeden oluşur.
- 2. Kurultay divan başkanı adaylığı için önergeler kurultayı açan kişiye verilir. İşbu önergeler için delege tam sayısının en az yirmide birinin veya Genel Başkanın yahut Merkez Karar Kurulu üye tam sayısının üçte birinin imzası şarttır.
- 3. Kurultay divan başkanı ve divan üyeleri seçimi açık oylama ile yapılır.
- 4. Divan başkanlığı için önerilen isimler tek tek oylanır ve her biri için "kabul edenler" sayılır.
- **5.** Kurultay divan başkanının ilan edilmesinin ardından, başkan yardımcısı ve kâtip üyelerin seçimine geçilir. Başkan yardımcısı ve kâtiplerin seçimi açık oylama ile yapılır.
- **6.** Kurultay divanı; kurultayın Hürriyet Partisi Tüzüğü, ilgili kanunlar ve mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini sağlamak, kurultay gündemini icra etmek, kurultayın düzenini sağlamak, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmekle yetkili ve görevlidir.
- 7. Divan başkan yardımcısı ve kâtip üyelerin görev tanımı başkan tarafından belirlenir.

- 8. Divan başkanı, söz isteyenlerin sırasını belirler ve onlara yine kendisinin belirlediği süre içerisinde söz hakkı tanır. Genel Başkan, Merkez Karar Kurulu üyeleri ve İcra Kurulu üyeleri bu sıralamada önceliklidir. Kurultayda delege olmayanlar ve misafirlerin söz hakkı, kurultay delegelerinin basit çoğunluğunun onayına bağlıdır.
- 9. Kurultay divanı kararlarını üye sayısının salt çoğunluğuyla verir. Oyların eşitliği halinde Başkanın verdiği oy ağırlıklı olarak kabul edilir.
- 10. Kurultay divan başkanı, kurultaya ara verme ve izleyicileri tahliye etme yetkisine sahiptir.
- 11. Gündem maddelerinin içeriği veya sıralaması hakkında yapılmak istenen değişiklik genel kurul kararı ile gerçekleştirilir. Gündem değişikliği talebi, kurultay gündeminin okunmasının ardından kurultay divanına sunulur. İşbu talep, delegelerin en az yirmide biri tarafından ileri sürülür ve katılan delegelerin salt çoğunluğu ile kabul edilir.

Açılış Konuşmaları ve Raporların Okunması

Madde 23

- 1. Kurultay divanı, açılış konuşması için Genel Başkan'a söz verir. Genel Başkan kurultaya iştirak etmediyse, Genel Başkan'ın görevlendireceği kişiye söz verilir. Her ikisi de kurultayda bulunmadığı takdirde, en kıdemli delegeye açılış konuşması için söz verilir.
- 2. Açılış konuşmasının ardından faaliyet raporu ve mali hesapların okunması için birer Merkez Karar Kurulu üyesine söz verilir. Her raporun ardından raporlar ayrı ayrı el kaldırmak suretiyle oylanır.

Kurultayda Seçimler

Madde 24

- 1. Hürriyet Partisinin genel merkez, il ve ilçe organları seçimleri ile il kongresi ve kurultay delegelerinin seçimleri yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre yapılır.
- 2. Kurultay tarihi, yeri ve saati kurultaydan en az doksan gün önce yayınlanır. Delegeler; işbu tarihten itibaren, en geç on beş gün içerisinde katılım durumlarını il başkanlığına bildirmelidir.
- 3. Seçimlere geçilmeden önce adaylar belirlenir, aday olmayanlar seçilemez.

Genel Başkanlığa Adaylık ve Genel Başkan Seçimi

Madde 25

- 1. Genel Başkan adaylığı için, delege tam sayısının en az yüzde yirmisinin yazılı önerisi gereklidir.
- 2. Kurultaya katılan her bir üye, Genel Başkan seçiminde oy kullanma hakkına sahiptir.
- **3.** Parti genel başkanı, büyük kongrece gizli oyla ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınamazsa, üçüncü oylamada en çok oy alan seçilmiş sayılır.

Merkez Karar Kurulu Üyeliğine Adaylık ve Merkez Karar Kurulu Üyeliği Seçimi Madde 26

1. Merkez Karar Kurulu üyeliği adaylığı, kurultaya katılan delegelerin en az yüzde onunun veya Genel Başkan'ın yazılı önerisi ile gerçekleşir.

- 2. Bir delege, en fazla art arda üç dönem Merkez Karar Kurulu üyeliğine aday olabilir.
- 3. Merkez Karar Kurulu üyeleri arasında azınlık durumundaki cinsiyetin oranı kurul üye sayısının üçte birinden az olamaz. Olağan oylamada seçilen kurul üyelerinin cinsiyet oranını sağlayamaması hâlinde, azınlık cinsiyete mensup en çok oy alan adaylardan sayıyı tamamlayacak kadarı kurula dahil edilir. Kurula dahil edilen azınlık cinsiyete mensup üye sayısı kadar çoğunluk cinsiyetten en az oy almış üye kuruldan çıkartılır.
- 4. Seçimlerde, tüm adayların yer aldığı tek ve ortak liste şeklinde oluşturulan çarşaf liste usulü kullanılır. Bununla birlikte; kurultayda gündemin çalışma raporu ve görüşmeler maddesine geçilmeden önce, kurultay üye tam sayısının beşte birinin yazılı önerisi üzerine seçimlerin blok liste usulü ile yapılmasına karar verilebilir. Bu karar, kurultay delege sayısının salt çoğunluğuyla alınır.
- **5.** Çarşaf ve blok listelerde organlar ayrı ayrı yer alır.
- **6.** Listeler kurultay divanı tarafından kesinleştirilmelerinin ardından, ilgili seçim kurulu tarafından mühürlenerek oy pusulasına dönüştürülür.
- 7. Çarşaf listede adaylar, kurultay divan kurulu tarafından çekilen kurada belirlenen harften başlamak üzere, soyadı esasına göre sıralanır. Seçilecek sayıda adayın, isminin yanına işaret konularak oylama gerçekleştirilir. Genel Başkan adayının tek olması halinde Genel Başkan için işarete gerek yoktur.
- **8.** Adaylar, aldıkları oy miktarına göre sıralanır, asıl ve yedek üyeler belirlenir. En çok oy alan adaylar asıl, ondan sonra gelenler ise yedek üye seçilir. Eşit oy alan adaylar olması durumunda, isim çekme yoluyla sıra belirlenir.

9. Blok liste ise kurultay tarafından seçilmiş Genel Başkan veya Genel Başkan adayları tarafından sunulan, seçilecek sayıda asıl ve yedek Merkez Karar Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ve Verim Denetim Kurulu adaylarının yer aldığı listedir.

10. Blok liste yedek üyeler hariç soyadı esasına göre alfabetik olarak sıralanır.

11. Herhangi bir blok listede aday olarak gösterilmemiş üyeler, bireysel aday olabilir.

12. Blok listede yazılı isimler çizilebilir, çizilen isimler yerine yeni isim yazılabilir.

13. Bir adayın aldığı oy hesaplanırken; isminin olduğu blok listede aldığı oy ve isminin yer almadığı listelerde çizilip yazılmak suretiyle aldığı oylar toplanır.

Kurultay Tutanakları ve Tutanakların Bildirilmesi

Madde 27

1. Kurultay tutanakları, kurultay divanı tarafından, en az üç suret düzenlenerek, ekleriyle birlikte yeni seçilen Genel Başkan'a sunulur.

2. Tutanaklar kurultay divanı veya Genel Sekreterlik tarafından, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

b. Genel Başkan

- 1. Hürriyet Partisi'ni Genel Başkan temsil eder. Genel Başkan, parti disiplin kurulları dışındaki Hürriyet Partisi teşkilatlarının tamamının doğal lideridir.
- 2. Genel Başkanın görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:
  - **a.** Parti adına demeçler verir; bildiri, talimat ve duyurular yayımlar.
  - **b.** Milletvekili ise Türkiye Büyük Millet Meclisi Hürriyet Partisi Grup Başkanlığı görevini yürütür.
  - c. İcra Kurulu üyelerinin görevlerini, çalışma usul ve esaslarını düzenler; gerektiğinde görevlerini değiştirir.
  - d. İcra Kurulu'nu olağan veya olağanüstü toplantıya çağırır ve gündemini tespit eder.
  - e. İcra Kurulu ile partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve parti teşkilatının iş birliğini sağlar. Kurullar arası birleşik toplantılar düzenleyip başkanlık edebilir.
  - f. Gerektiğinde, kendisine vekalet etmek üzere İcra Kurulu üyelerinden birisini görevlendirir.
  - **g.** Hürriyet Partisi Tüzüğü'ne uygun tüm kurul ve kuruluşlarla ilgili yönetmelikleri ve yönergeleri hazırlatır ve ilan eder.
  - **h.** Parti üyesi olma şartlarını karşılayan kişilerin parti üyesi olmasına karar verebilir.
  - i. Çalışmalarda bilgilerinden yararlanacağı kişileri danışman olarak atar. Bu fikra gereği atanan danışmanların görevi, seçimli kurultayın ardından yeni İcra Kurulu oluşmasıyla sona erer.

- **j.** Kanun, Hürriyet Partisi Tüzüğü ve diğer mevzuatın kendisine vermiş olduğu tüm görevleri yapar ve yetkileri kullanır.
- **k.** Partiyle ilgili iş ve işlemlerinden dolayı kurultaya karşı sorumludur.
- 3. Genel Başkanın görev ve yetki süresiyle ilgili hükümler şunlardır:
  - a. Genel Başkan en az iki, en çok üç yıl için seçilir.
  - **b.** Bir kişi on yıl içerisinde en fazla sekiz yıl Genel Başkanlık yapabilir.
  - c. Genel Başkan'ın herhangi bir sebeple görevden ayrılması halinde Merkez Karar Kurulu en geç on gün içinde toplanarak Hürriyet Partisini temsil yetkisini kendi üyeleri arasından seçeceği bir üyeye verir ve ayrılığı takip eden kırk beş gün içinde toplanmak ve Genel Başkan'ı seçmek üzere kurultayı toplantıya çağırır.
  - d. Genel Başkan seçilen kişi, sıradaki olağan kurultaya kadar görevine devam eder.

c. Merkez Karar Kurulu

- 1. Merkez Karar Kurulu, kurultayın ardından partinin en üst yönetim organıdır.
- 2. Hürriyet Partisi Tüzüğü ve Programı'ndaki amaç, ilke ve değerler ile parti politikalarının topluma yayılması ve tanıtılması için çalışır.

- 3. Merkez Karar Kurulunun çalışma esasları şunlardır:
  - a. Merkez Karar Kurulunun başkanı Genel Başkan'dır. Genel Başkan, yokluğunda bir İcra Kurulu Üyesini görevlendirmedikçe Merkez Karar Kuruluna Genel Sekreter başkanlık eder.
  - **b.** Merkez Karar Kurulu olağan olarak üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ayda bir defa toplanır.
  - c. Gündem teklifleri üyelerin en az onda birinin talebiyle Genel Sekreterliğe yapılır.
  - d. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır.
  - e. Genel Başkan'ın veya Merkez Karar Kurulu üyelerinin beşte birinin talebiyle olağanüstü toplanır. Olağanüstü toplantılarda alınan kararlarda üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır.
  - f. Çağrıyla yapılan olağanüstü toplantılarda, Merkez Karar Kurulu üyelerine, Genel Başkan veya Kurul üyelerinin önerisiyle oylanacak konular hakkında yazılı bilgi ve varsa ilgili belgelerin kopyaları verilir. Bu toplantılarda, oylamalar açık oyla yapılır.
- **4.** Merkez Karar Kurulu üyelik esasları ve çalışma süresi şu şekildedir:
  - a. Genel Başkan ve kurultayda gizli oyla seçilen on beş asıl, beş yedek üyeden oluşur.
  - **b.** Merkez Karar Kurulu üyeleri, seçildikleri kurultaydan sonraki seçimli kurultaya kadar görev yapar. Bu süre içinde istifa veya başka sebeplerle oluşan boşluklar, Genel Başkanın çağrısıyla yedek üyelerle doldurulur.

- **c.** Boşalan üyenin yerine seçilen kişi, seçimli kurultaya kadar göreve devam eder.
- d. Mazeret belirtmeden üst üste üç toplantıya veya bir yılda beş toplantıya katılmayan üyenin, Merkez Karar Kurulu üyeliği düşer.
- **5.** Merkez Karar Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:
  - a. Kurultay kararlarını uygular.
  - **b.** Kurultay takvimini ve gündemini belirler.
  - c. Kurultayın akışa uygun ve uyumlu biçimde yapılmasını sağlar.
  - **d.** Ön inceleme sonunda uygun görülen aday adayları arasından aday sıralaması için ön seçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemlerinden biri, ikisi veya hepsinin uygulanmasına karar verir.
  - e. Siyasi Partiler Kanunu ve bu tüzükte belirtilen esaslar çerçevesinde parti gelirlerini artırmak için gerekli tedbirleri alır ve çalışmalarda bulunur.
  - **f.** Parti faaliyetleri için hazırlanan çalışma programlarını onaylar ve bu programları yürütecek ihtisas komisyonlarını oluşturur.
  - **g.** Parti amaç ve faaliyetleri için gerekli taşınmazları satın alır, sahip olduğu taşınır ve taşınmaz mal varlıklarını satar, kiralar, bunlardan gelir elde eder ve gerektiğinde bu yetkisini Genel Başkan'a devreder.
  - h. Her yılın başında, yıllık üyelik aidatını kanuni sınırlar içinde değiştirir.

- i. Diğer siyasi partilerle kanunlar çerçevesinde yapılacak görüşmeleri, görüşmelerin içeriğini ve ortak çalışmaları onaylar veya bu çalışmaları sonlandırır.
- **j.** Siyasi Partiler Kanunu'na göre partinin faaliyet raporunu ve kesin hesabını onaylayarak kurultaya sunar.
- k. Milletvekili genel veya ara seçimleri ile mahalli seçimlere katılıp katılmamaya karar verir.
- **l.** Milletvekilliği ve belediye başkanlıklarıyla il genel meclisi ve belediye meclisi üyelikleri için aday tespitine ilişkin usul ve esasları belirler.
- **m.** Hürriyet Partisi Tüzüğü ve Programı'nda gerekli değişiklikleri belirler, değişiklik tekliflerini hazırlatır ve uygun görülenleri kurultayın onayına sunar.
- n. Gerek gördüğü hallerde yukarıdaki yetkilerini, oluşturacağı komisyonlar aracılığıyla kullanabilir.
- **o.** Partinin ilke ve kararlarına aykırı davranış ve faaliyetleri tespit edilen il ve ilçe yönetimlerinin, görevden alınmasına karar verebilir.

d. İcra Kurulu

Madde 30

1. İcra Kurulu, icra ve yönetim faaliyetlerinin yürütüldüğü üst kuruldur. İcra Kurulu üyeleri, bizzat Genel Başkan tarafından atama yoluyla seçilir.

- 2. İcra Kurulu; Genel Başkan, tüzükte belirli olan Genel Sekreter, Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, İnsan Kaynaklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ile sayısı ve görevleri Genel Başkan tarafından belirlenecek diğer genel başkan yardımcılarından oluşur. Genel başkan yardımcıları, Genel Başkan ve Genel Sekreter'e rapor verir. Genel Sekreter ise doğrudan Genel Başkana rapor verir.
- **3.** İcra Kurulu üyeliği görev süresi en az iki, en çok üç yıldır. İcra Kurulu üyeleri, beş dönemde en fazla dört kere seçilebilir.
- **4.** İcra Kurulu, haftada bir gün olağan gündemle toplanır. Toplantılar, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla yapılır ve kararlar katılanların salt çoğunluğuyla alınır.
- 5. İcra Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:
  - **a.** Merkez Karar Kurulu kararlarını uygular ve bu kararlar doğrultusunda partinin yönetimini sağlar.
  - **b.** Merkez Karar Kurulu veya kurultaya sunulacak faaliyet raporlarını, kesin hesapları, muhasebe kayıtlarını ve diğer teklif, öneri ve çalışmaları hazırlar.
  - **c.** Hürriyet Partisi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu ve Hürriyet Partili hükümet üyeleri ile Genel Merkez arasındaki uyum ve koordinasyonu sağlar.
  - **d.** Partinin program, amaç ve ilkelerinin duyurulması, yayılması ve benimsenmesi için gerekli tedbirleri alır.

- e. Araştırma, geliştirme çalışmaları ile teşkilat içi eğitim faaliyetlerini düzenler. Teşkilat çalışmalarını yönlendirir, üyelerin siyasi eğitimlerini sağlar ve talep ile önerileri değerlendirip karara bağlamada yardımcı olur.
- **f.** Hürriyet Partisi'nin başka partilerle ilişkilerini düzenler, diğer partilerden gelen iş birliği ve görüşme talepleri ile görüş ve önerileri değerlendirir ve gerekli kararların alınmasına yardımcı olur.
- **g.** Hürriyet Partisi Tüzüğü ve Programı doğrultusunda parti politikalarını ve seçim bildirgelerini hazırlar.
- **h.** Meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, medya ve uluslararası kişi, kurum ve kuruluşlarla ilişkilerde koordinasyonu sağlar.
- i. Kurultayın zamanında ve usulüne uygun yapılmasını sağlar, partinin seçimlere hazır hale getirilmesi için gerekli düzenleme ve çalışmaları yapar.
- **j.** Genel Başkan'ın gerek görmesi halinde, Hürriyet Partisi Tüzüğünde Genel Başkan'a verilen görevlerin yerine getirilmesinde Genel Başkan'a yardımcı olur.
- **k.** Teşkilatın diğer kademelerinden gelen teklifleri inceler, karara bağlar ve gerekli hallerde Merkez Karar Kurulunu ve ilgili kademeyi bilgilendirir.
- **l.** Partinin çalışma ve faaliyetlerinin planlamasını yapar ve bu planlar için gerekli harcama bütçelerini hazırlar.
- **m.** Siyasi Partiler Kanunu ile ilgili diğer kanunların ve Hürriyet Partisi Tüzüğü'nün verdiği bütün görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Genel Başkan Yardımcıları İçin Ortak Hükümler

Madde 31

- 1. Genel başkan yardımcıları, kurultay tarihinden itibaren üç ay içerisinde yapılacak Merkez Karar Kurulu toplantısında Genel Başkan tarafından belirlenir.
- 2. Genel başkan yardımcılarının sayısı 6'dır. Genel başkan yardımcıları, başkanlık görevlerinin yerine getirilmesinin sağlanması amacıyla, en az yarısı Merkez Karar Kurulu üyeleri arasından seçilmek üzere atanır.
- 3. Genel başkan yardımcılarının çalışma esasları yönetmelikle belirlenir.

Genel Sekreter

- 1. Genel Sekreter, Genel Başkan tarafından Merkez Karar Kurulu üyeleri arasından atanır.
- 2. Genel Sekreter, genel başkan yardımcılarından aldığı bilgiler doğrultusunda İcra Kurulunun ve Merkez Karar Kurulunun gündemini hazırlar.
- **3.** Genel Sekreter; kurul toplantı tutanaklarının düzenlenmesi ve imzalanmasını, kararların imzalanmasını ve muhafazasını sağlar.
- **4.** Genel Sekreter; her durum ve sıfatla bütün yargı mercilerinde, özel ve resmî dairelerde, gerçek veya tüzel üçüncü kişilerle olan ilişkilerde Genel Başkan adına partiyi temsil eder.

- **5.** Genel Sekreter genel haberleşmeden ve evrak kaydının tutulmasından sorumludur. Parti içi ve parti adına yapılacak resmî yazışmalar Genel Sekreter kontrolünde gerçekleşir.
- **6.** Genel Sekreter, parti üye kütüğünün tutulmasından sorumludur.
- 7. Genel Sekreter, parti arşivinin tutulmasından ve muhafaza edilmesinden sorumludur.

Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

Madde 33

- 1. Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, parti merkez teşkilatının tüm mali işlerini yönetir ve denetler.
- 2. Gelirlerin tahsilini ve harcamaları muhasebe esaslarına göre gerçekleştirir, mali sözleşmelerin mevzuata uygun olarak yapılmasını sağlar.
- 3. Yıllık bütçeyi hazırlar, Merkez Karar Kuruluna sunar ve uygular.
- **4.** Partinin bilanço, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesaplarını düzenler.
- **5.** Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığının işleyişine ilişkin yetki ve sorumluluklar yönetmelik ile düzenlenir.

İnsan Kaynaklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

Madde 34

1. Partinin teşkilat yapısını yönetir ve organize eder.

- 2. Teşkilat faaliyetlerini düzenli olarak raporlar, Genel Başkan ve Merkez Karar Kuruluna gerekli bilgileri sunar.
- 3. Üyeler arasında sağlıklı iletişim ve etkileşimin sağlanması için gereken önlemleri alır.
- **4.** Parti disiplininin korunması için gereken önlemleri alır. Gerekli durumlarda parti disiplin kurullarına rapor sunar ve disiplin işlemlerini takip eder.
- **5.** İnsan Kaynaklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığının işleyişine ilişkin yetki ve sorumluluklar yönetmelik ile düzenlenir.

Dijitalleşmeden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

Madde 35

- 1. Parti içi dijital dönüşüm süreçlerini planlamak, geliştirmek ve yönetmekle sorumludur.
- 2. Partinin sosyal medya, web sitesi, mobil uygulamalar ve diğer dijital kanallar üzerinden etkin bir şekilde iletişim kurmasını sağlar; dijital kampanya stratejilerini belirler ve yönetir.
- **3.** Parti politikalarının oluşturulmasında, seçim stratejilerinde, parti kurumsal ve bireysel iletişim yöntemlerinde yapay zekâ, büyük veri ve analitik araçları kullanarak veri odaklı karar alma süreçlerini destekler.

Parti Sözcüsü

Madde 36

1. Parti sözcüleri, genel sekreterin de parti sözcüsü rolü üstlenmesi hâli dışında, iki kişi olarak belirlenir.

- 2. Parti sözcüleri; parti adına kamuoyuna yapılacak açıklamaları hazırlamak ve duyurmakla, basın toplantılarını ve ayrıca basın grubunu yönetmekle ve parti adına resmî açıklamaları bizzat yapmakla yükümlüdür.
- **3.** Parti iletişim stratejilerinin belirlenmesinde, kampanya dönemlerinde ve normal süreçlerde etkin iletişim planlarının hazırlanması ve uygulanmasında aktif rol alır.
- **4.** Parti içindeki diğer iletişim birimleri ve organlarla iş birliği yaparak tutarlı bir mesaj ve imaj oluşumunu sağlamak, gerek duyulduğunda parti içinde eğitim ve bilgilendirme toplantıları düzenlemekle yükümlüdür.

4. Gruplar

a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti grubu

- 1. Hürriyet Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'ne göre partili milletvekillerince kurulur. Parti grubunun kuruluşu, Genel Başkan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı olarak bildirilir.
- 2. Genel Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi ise Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubunun ve Grup Yönetim Kurulunun başkanıdır. Genel Başkan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi

değilse Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu, üyeleri arasından birini iç yönetmelik ile belirleyeceği yöntem ile grup başkanlığına seçer.

- 3. Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup İç Yönetmeliği, grubun kurulduğunun bildirildiği tarihten itibaren on beş gün içinde, grubu oluşturan milletvekilleri tarafından hazırlanır. İç yönetmelik, milletvekillerinin en az salt çoğunluğu tarafından kabul edilmesi üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilir. Grup iç yönetmeliği, parti tüzük ve programına aykırı hükümler içeremez.
- **4.** Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu, partinin milletvekillerinden oluşan grup genel kurulu ile kuruluşu, görev ve yetkileri grup iç yönetmeliği ile belirlenen Yönetim Kurulu ve Disiplin Kurulu'ndan oluşur.
- **5.** Grup genel kurulunda, seçimlere ait oylamalar ile milletvekillerini bağlayıcı nitelikteki konulara ilişkin kararların oylaması, gizli oyla yapılır.

b. İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Grupları

- 1. İl genel meclisi ve belediye meclislerinde bulunan Hürriyet Partisi üyeleri bir grup oluştururlar.
- 2. İl başkanı, il genel meclisi, büyükşehir ya da il belediye meclisi parti gruplarının, merkez ilçeler hariç ilçelerde ise ilçe başkanı, ilçe belediye meclisi parti gruplarının başkanıdır. Merkez ilçe başkanları, il belediye meclisi parti gruplarının üyesi olup grup başkan yardımcısı olarak görev yaparlar.

3. İl genel meclisi ve belediye meclisi parti gruplarının çalışma usulleri yönetmelikle düzenlenir.

5. Yardımcı ve İstişari Kurullar

Verim Denetim Kurulu

- 1. Verim Denetim Kurulu, İnsan Kaynaklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı'na bağlı bir yardımcı organdır. Parti üyelerinin, partinin amaçlarını gerçekleştirmesi için gerekli olan iş yüküne katılımlarını incelemek ve istişari değerlendirmelerde bulunmakla yükümlüdür.
- 2. Verim Denetim Kurulunun üyelik esasları ve çalışma süreleri şu şekildedir:
  - a. Verim Denetim Kurulu, 3'ünü Genel Başkan ve 4'ünü kurultayın seçtiği 7 üyeden oluşur.
  - **b.** Verim Denetim Kuruluna İnsan Kaynaklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı başkanlık eder.
  - c. Verim Denetim Kurulu, olağan olarak ayda bir defa toplanır.
  - **d.** Kurul, çoğunluk oyu ile karar alır. Oyların eşit olması durumunda ağırlıklı oy, başkana aittir.
- **3.** Verim Denetim Kurulunun görev yetki ve sorumlulukları şu şekildedir:
  - **a.** Parti üyelerinin; tüzük, yönetmelik ve talimatlar gereği yapılan toplantılara katılım durumunu tespit eder.

- **b.** Parti üyelerinin; tüzük, yönetmelik ve talimatlar ile belirlenen şartlarda çalışıp çalışmadığını inceleyip raporlar.
- **c.** Parti üyelerinin, görev ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini tespit eder, rapor hazırlar.
- **d.** Performansı tüzük, yönetmelik ve talimatlara uygun olmayan parti üyesinin disiplin kuruluna sevk edilmesi için görüş bildirir.
- 4. Verim Denetim Kurulu'nun çalışma esasları, yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SEÇİMLERE KATILMAYA VE ADAYLARIN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER

A. Milletvekili Adaylarının Belirlenmesi

- 1. Hürriyet Partisi'nin milletvekili adaylarının belirlenmesinde, önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemleri uygulanabilir.
- 2. Merkez Karar Kurulu, her bir seçim çevresi için adayların belirlenmesinde hangi yöntemin kullanılacağına karar verir.

- **3.** Milletvekilli adayı olmak isteyen il ve ilçe başkanları ile yönetim kurulu üyeleri, yasal süreler içinde görevlerinden istifa etmek zorundadır.
- **4.** Milletvekili adaylığına başvuranlar hakkında Verim Denetim Kurulu ön inceleme yapar. Kurul, adaylık başvurusunun reddi gerekliliğini Merkez Karar Kurulu'na görüş olarak sunar; kararı Merkez Karar Kurulu verir. Ret kararı başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.
- **5.** Partiye üye olmayan bir kişinin milletvekili adayı olabilmesi, Merkez Karar Kurulu'nun kararına bağlıdır.
- **6.** Milletvekili adayı belirlemeye ilişkin hususlar yönetmelik ile düzenlenir.

B. Cumhurbaşkanı Adayının Belirlenmesi

Madde 41

- 1. Hürriyet Partisi'nin cumhurbaşkanı adayının belirlenmesinde önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemleri uygulanabilir.
- 2. Merkez Karar Kurulu, adayın belirlenmesinde hangi yöntemin kullanılacağına parti içerisinde en geniş katılımın sağlanmasını gözeterek karar verir.

C. Mahalli İdareler Seçimlerinde Adayların Belirlenmesi

- 1. Hürriyet Partisi'nin mahalli idareler seçimlerine katılacak adaylarının belirlenmesinde, önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemleri uygulanabilir.
- 2. Merkez Karar Kurulu, her bir seçim çevresi için adayların belirlenmesinde hangi yöntemin kullanılacağına karar verir.
- **3.** Mahalli idareler seçimlerinde aday olmak isteyen il ve ilçe başkanları ile yönetim kurulu üyeleri, yasal süreler içinde görevlerinden istifa etmek zorundadır.
- **4.** Mahalli idareler seçimlerinde adaylığa başvuranlar hakkında Verim Denetim Kurulu ön inceleme yapar. Kurul, adaylık başvurusunun reddi gerekliliğini Merkez Karar Kurulu'na görüş olarak sunar; kararı Merkez Karar Kurulu verir. Ret kararı başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.
- 5. Mahalli idareler seçimlerinde aday belirlemeye ilişkin hususlar yönetmelik ile düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM DİSİPLİN HÜKÜMLERİ

A. Genel Hükümler

Madde 43

1. Anayasa'ya, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına, parti tüzüğüne, yönetmeliklere ve partinin yetkili organlarınca alınan kararlara aykırı hareket eden parti üyeleri hakkında karar vermek ve tüzükte gösterilen diğer disiplin işlerini yürütmek üzere illerde il disiplin kurulları, genel

merkezde Merkez Disiplin Kurulu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu'nda Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Disiplin Kurulu, il genel meclisi ve belediye meclisierinde ise il genel meclisi ve belediye meclisi parti disiplin kurulları kurulmuştur.

B. Parti Disiplin Kurulları

1. Merkez Disiplin Kurulu

- 1. Merkez Disiplin Kurulu, kurultay tarafından seçilen yedi üyeden oluşur.
- 2. Merkez Disiplin Kurulu, kendi içerisinde salt çoğunlukla aldığı karar ile bir başkan seçer.
- **3.** Merkez Disiplin Kurulu üyeliği seçimlerine aday olabilmek için kurultay delegesi olmak gerekir. Kurultay delegesi olmayan kişilerin Merkez Disiplin Kurulu üyeliğine aday olabilmesi için en az 20 kurultay delegesinin imzası ile adaylığa önerilmesi gerekir.
- 4. Merkez Disiplin Kurulu; Genel Başkan, Merkez Karar Kurulu üyeleri, İcra Kurulu üyeleri, Verim Denetim Kurulu üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, il disiplin kurulu üyeleri, il yönetim kurulu başkan ve üyeleri, büyükşehir ve il belediye başkanları ile milletvekili olmayan partili bakanlar için ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin partili milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Disiplin Kurulu görev ve yetkilerinin haricinde kalan beyan ve davranışları ile sınırlı olmak üzere birinci derece karar merciidir.

- 5. Merkez Disiplin Kurulu, il disiplin kurullarınca alınan ve kendisine itiraz yolu ile gelen kararları bir ay içerisinde incelemek, onaylamak lehte ve aleyhte değiştirmek veya tamamen kaldırmak suretiyle kesin olarak sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hallerde bir ay daha uzatılabilir.
- **6.** Merkez Disiplin Kurulu'nun, itiraz yolu ile gelen kararlar hakkında nihai karar vermesi için belirlenen sürelerin geçmesi halinde, hakkında disiplin soruşturması yapılan üyenin lehine karar çıkmış gibi sonuç doğurur.

2. Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Disiplin Kurulu

Madde 45

- 1. Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Disiplin Kurulu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama, denetim ve diğer faaliyetleri kapsamındaki beyan, tavır ve davranışları bakımından partili milletvekilleri hakkında karar vermekle yetkili ve görevlidir.
- 2. Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Disiplin Kurulu, kesin çıkarmaya ilişkin soruşturmaları Merkez Disiplin Kurulu ile birlikte yürütür.
- 3. Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Disiplin Kurulu'nun vereceği kararlar kesindir.

3. İl Disiplin Kurulu

Madde 46

1. İl disiplin kurulu, il kongresinde seçilmiş üç üyeden oluşur.

- 2. İl disiplin kurulu, bağlı olduğu il ve ilçe üyelerinin disiplin süreçlerini inceler, geri kalan hususlarda bir üst madde hükümleri uygulanır.
- **3.** İl disiplin kurulu kararlarına karşı, ilgilisine tebliğinden itibaren yedi gün içerisinde Merkez Disiplin Kurulu nezdinde itirazda bulunulabilir.

4. İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Parti Disiplin Kurulları

Madde 47

- İl genel meclisi ve belediye meclisi parti disiplin kurulları, bağlı bulundukları meclisin karar alma, denetim ve diğer faaliyetleri kapsamındaki beyan, tavır ve davranışları bakımından partili üyeler hakkında karar vermekle yetkili ve görevlidir.
- 2. İl genel meclisi ve belediye meclisi parti disiplin kurulları, geçici ve kesin çıkarmaya ilişkin soruşturmaları bağlı oldukları il disiplin kurulları ile birlikte yürütür.
- **3.** İl genel meclisi ve belediye meclisi parti disiplin kurullarının vereceği kararlara karşı Merkez Disiplin Kurulu nezdinde itirazda bulunulabilir.

C. Ortak Hükümler

Madde 48

1. Bir partili hakkında disiplin soruşturması yapılması adına İl disiplin kuruluna sevk yetkisi; Genel Başkan'a, Genel Sekreter'e, Merkez Karar Kurulu'na, il ve ilçe yönetim kuruluna; Merkez Disiplin Kuruluna sevk yetkisi; Genel Başkan'a, Genel Sekreter'e ve Merkez Karar Kurulu'na; Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Disiplin Kurulu'na sevk yetkisi ise Genel Başkan'a, Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grup Yönetim Kurulu'na ve Merkez Karar Kurulu'na aittir. Bu yetkililer, disiplin soruşturması yapılmasını gerektirir olayı her ne şekilde olursa olsun öğrendikten sonra altı ay içerisinde partiliyi, ilgili disiplin kuruluna sevk ederler.

- 2. Disiplin kurulları, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır, hazır bulunanların salt çoğunluğu ve gizli oyla karar verir. Partiden kesin çıkarma kararları için üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı gereklidir.
- **3.** Disiplin kurulu üyeleri; eşleri, birinci ve ikinci derece kan ve sıhri hısımları ile aynı kurulda görev alamazlar ve bunlarla ilgili toplantılarda oy kullanamazlar.
- **4.** Disiplin kurulları, önlerine gelmiş bulunan bir mesele ile ilgili olarak en geç on beş gün içinde soruşturma başlatmak ve bir ay içerisinde karara bağlamak zorundadır. Söz konusu karara bağlama süresi, zorunlu hallerde en fazla bir ay daha uzatılabilir.
- 5. Savunmaya çağrı, ilgili disiplin kurulunca yazılı olarak yapılır. Bu çağrı ile birlikte isnat edilen disiplin suçu, gerekçeleri, delilleri ve muhtemel sonuçları ile birlikte ilgiliye yazılı şekilde bildirilir. Disiplin kuruluna sevk edilen partili kendisini sözlü veya yazılı savunabilir. Savunma için süre, savunmaya davet yazısının tebliğinden itibaren on beş gündür. Seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça veya yayın yoluyla işlenen disiplin suçlarında ise bu süre yedi gündür. Sözlü savunma tutanakla tespit edilir. Süresi içinde savunma yapmayanlar savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. Disiplin organlarınca verilen cezalara ilişkin gerekçeli karar, savunmasını yazılı veya sözlü bir biçimde sunanlar için savunmasını sunduğu tarihten ve on beş günlük süre içerisinde savunmasını sunmayanlar için sürenin bittiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde ilgililere tebliğ edilir.

- **6.** Disiplin soruşturması gerektiren eylemin, adli ve idari yargı organlarınca da soruşturulması, disiplin kurulunun vereceği kararı etkilemez.
- 7. Disipline konu olayın meydana gelmesinden itibaren iki yıl, öğrenildiği tarihten itibaren altı ay içinde, ilgili mercilerce sevk kararı alınmamış disiplin suçlarıyla ilgili soruşturma yapılamaz.
- 8. Disiplin kararlarının sonuç doğurması ve icra edilebilmesi için kesinleşmiş olması gerekir.

D. Disiplin Cezaları

Madde 49

- 1. Disiplin cezaları şunlardır:
  - a. Uyarı,
  - **b.** Kınama,
  - c. Partiden geçici olarak çıkarma,
  - d. Partiden kesin olarak çıkarma.

1. Uyarı Cezası

- 1. Uyarı cezası disiplin kurulları tarafından yazılı olarak aşağıdaki hallerde verilebilir:
  - a. Yetkili organlar tarafından verilen parti içi görevleri mazeretsiz şekilde yerine getirmemek,

- **b.** Yetkili organlar tarafından davet edilmesine rağmen toplantılara mazeretsiz şekilde katılmamak,
- c. Üç defa aidat borcunu yerine getirmemek,
- **d.** Partinin kolektif işleyişini bozacak, zarar verecek, parti içi birlik ve beraberliği zedeleyecek beyan ve davranışlarda bulunmak.
- 2. Bir partilinin bir sene içerisinde, iki kez kesinleşmiş uyarı cezası bulunuyorsa bu üçüncü uyarı cezası kendiliğinden kınama cezasına dönüşür.

2. Kınama Cezası

- 1. Kınama cezası disiplin kurulları tarafından yazılı olarak aşağıdaki hallerde verilebilir:
  - a. Parti faaliyetlerinden şahsi menfaat elde etmeye çalışmak,
  - **b.** Anayasa'ya, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına ve değerlerine aykırı beyan ve davranışlarda bulunmak.
  - **c.** Her ne kadar konusu suç teşkil etmese de temel insan hakları ile bağdaşmayan, toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetmeksizin her türlü beyanda bulunmak,
  - **d.** Diğer üye ve yöneticiler hakkında asılsız beyanda bulunmak,
  - e. Sosyal medya hesabı üzerinden parti aleyhine beyan ve paylaşımlarda bulunmak,

- f. Partice tutulması gereken defter ve kayıtları usulüne uygun olarak tutmamak,
- g. Tüzükte belirtilen süreler içerisinde görevleri yerine getirmemek,
- **h.** Parti tüzüğü ve yönetmeliklerinde izin verilmeyen yetkileri kullanmak, yetki gaspı veya tecavüzünde bulunmak,
- i. Görevi ihmal,
- **j.** Partinin yetkili kurullarının görevlerini hakkıyla yerine getirmesine engel olmak veya zorluk çıkarmak,
- k. Parti organlarının toplantılarında gizli tutulması gereken bilgi, konu ve kararları açıklamak.
- 2. Bir partilinin bir sene içerisinde, iki kez kesinleşmiş kınama cezası bulunuyorsa bu üçüncü kınama cezası kendiliğinden geçici çıkarma cezasına dönüşür.

3. Partiden Geçici Olarak Çıkarma Cezası

Madde 52

1. Geçici çıkarma cezası altı aydan az, iki yıldan fazla olmamak şartıyla, parti üyeliğinden doğan hak, görev ve yetkilerinin kullanılmaması sonucunda disiplin kurulları tarafından yazılı şekilde verilen cezadır. Disiplin Kurullarınca verilen bu kararın infazı, karara karşı parti içi itiraz yolları tüketilerek kesinleştiği tarihten itibaren başlar. Geçici çıkarma cezası kesinleşen partili, parti faaliyetlerine katılamaz, parti faaliyetlerine katılamayacağı gibi parti organlarına hiçbir

teklifte de bulunamaz, parti üyeliğinin getirdiği haklardan faydalanamaz. Aşağıdaki hallerde bu cezaya hükmedilebilir:

- **a.** Kanunlara, parti program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine, partinin yetkili organları tarafından verilen kararlara yazı ile muhalefet etmek, bu yolda basına beyanatta bulunmak,
- **b.** Partinin gizli karar ve yazılarını her ne sebeple olursa olsun açıklamak,
- c. Parti mallarına zarar vermek,
- **d.** Partinin her kademedeki yönetici ve üyeleri hakkında gerçek dışı haber yaymak, iftira, karalama ve küçük düşürücü beyan ve davranışlarda bulunmak,
- e. Parti organlarına ve üyelerine kasten gerçeğe aykırı bilgi vermek,
- **f.** Partide iş birliğini ve çalışmaları imkânsız kılacak ölçüde aykırı beyan ve davranışlarda bulunmak,
- g. Parti programı, kararları ve mevzuatına aykırı beyan ve davranışta bulunmak,
- h. Yöneticilik görevini ihmal ederek partiyi maddi ve manevi zarara uğratmak,
- i. 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar, kadına şiddet, çocuğa şiddet veya çocuğun cinsel istismarı, cinsel taciz ve saldırı, hayvana eziyet ile çevre ve doğayı tahribat; zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma ve bu gibi eylemlerin tahrik ve teşvik suçlarından biri ve terör suçları

nedeniyle haklarında soruşturma başlatılan üye ve yönetici hakkında soruşturma ve kovuşturma aşaması sonuçlanana kadar geçici çıkarma tedbiri uygulanabilir.

2. Bir partilinin üç sene içerisinde iki kez kesinleşmiş geçici çıkarma cezası alması hâlinde; alacağı üçüncü geçici çıkarma cezası, kendiliğinden kesin çıkarma cezasına dönüşür.

4. Partiden Kesin Olarak Çıkarma Cezası

- 1. Kesin çıkarma disiplin kurulları tarafından yazılı olarak aşağıdaki hallerde verilebilir:
  - **a.** Siyasi Partiler Kanunu'na göre parti üyeliğine engel bir fiilden dolayı kesin mahkûmiyetine rağmen partiden istifa etmekte direnmek,
  - **b.** Seçimlerde her ne suretle olursa olsun başka parti lehine çalışmak, beyanda veya eylemde bulunmak, seçimlerde usulsüzlük yapmak, seçim işlerinden kaçınmak, seçimler sırasında herhangi bir adayın çalışmasını engelleyici söz ve davranışlarda bulunmak,
  - **c.** Parti üyeleri, yöneticileri, karar ve programları ile ilgili olarak üçüncü kişilere kasten yanlış bilgi vermek,
  - **d.** Siyasi Partiler Kanunu tarafından yasaklanmış konuları ihmal etmek suretiyle Hürriyet Partisi hakkında kanuni takibata yol açacak davranışlarda bulunmak,
  - e. Görev ve yetkisini aşacak şekilde parti adına gerçeğe aykırı ortak görüş açıklamak,

f. Partiden şahsi menfaat sağlamak, partinin itibar ve nüfuzunu diğer kurum ve kuruluşlar üzerinde yetkisiz bir şekilde kullanmak ve istismar etmek, partinin gelir sağlayıcı kaynaklarını özel işlerinde kullanmak,

g. Üyelikten kaynaklı haklarını kötüye kullanarak partiye, parti üyelerine ve yöneticilerine zarar vermek,

h. Sahte evrak düzenlemek, parti içi her türlü belgede tahrifat meydana getirmek,

i. Kurultay, Merkez Karar Kurulu veya İcra Kurulunun belirlediği politikalara aykırı açıklama ve eylemlerde bulunmak,

j. Affa ve zamanaşımına uğramış olsa dahi, 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar, kadına şiddet, çocuğa şiddet veya çocuğun cinsel istismarı, cinsel taciz ve saldırı, hayvanların istismarı, hayvanlara uygulanan eziyet ile çevre ve doğayı tahribat; zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma ve bu gibi eylemlerin tahrik ve teşvik suçlarından biri ve terör suçları nedeniyle mahkûmiyetine kesin olarak karar verilen üyeler hakkında kesin çıkarma kararı verilir.

2. Partiden kesin çıkarma kararı, üyenin Hürriyet Partisi kayıtlarından isminin silinmesi suretiyle yerine getirilir.

ALTINCI BÖLÜM MALİ HÜKÜMLER

Tutulacak Mali Defterler

Madde 54

- 1. Genel merkez, il ve ilçe teşkilatları, gelir ve gider defteri ile demirbaş eşya defteri tutmak zorundadırlar.
- 2. Parti adına elde edilen gelirlerin alındığı ve yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcandığı ilgili defterlere sıra ile ve belgeleri de belirtilerek geçirilir.
- 3. Mali defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları teşkilatın bulunduğu ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenir ve tasdik edilir. İlgili defterlerin tutulma usulü yönetmelik ile düzenlenir.

Partinin Gelirleri ve Kaynakları

- 1. Hürriyet Partisi, Merkez Karar Kurulu'nun Siyasi Partiler Kanunu'na göre alt ve üst sınırlarını belirleyeceği aşağıda belirtilen gelirleri kabul edebilir:
  - a. Parti üyelerinden alınacak giriş aidatı ile üyelik aidatı,
  - **b.** Partili milletvekillerinden alınacak milletvekilliği aidatı,
  - **c.** Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclis üyeliği ve il genel meclis üyeliği aday adaylarından alınacak özel aidat,

- d. Parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri rumuzların satışından sağlanacak gelirler,
- e. Parti yayınlarının satış bedelleri,
- **f.** Üye kimlik kartlarının ve parti defter, makbuz ve kağıtlarının sağlanması karşılığında alınacak paralar,
- g. Partice tertiplenen eğlence ve benzeri faaliyetlerinden sağlanacak gelirler,
- h. Parti mal varlığından elde edilecek gelirler,
- i. Bağışlar,
- j. Devletçe yapılan yardımlar.
- **2.** Bu maddenin birinci fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde gösterilen satış bedelleri, İcra Kurulu'nun kararı ile tespit edilir.
- **3.** Parti mal varlığından elde edilecek gelirler dışındaki gelirlerden hiçbir surette vergi resim ve harç ödenmez.

Giriş ve Üyelik Aidatı

Madde 56

1. Partiye yeni üye olanlardan giriş aidatı alınır. Bu aidat, yirmi beş yaşını doldurmamış ve herhangi bir geliri bulunmayan üyeler için 250 (İki Yüz Elli) Türk Lirası'ndan, diğer üyeler için 1.000 (Bin) Türk Lirası'ndan az olamaz.

2. Parti üyelerinden aylık olarak üyelik aidatı alınır. Bu aidat, yirmi beş yaşını doldurmamış ve

herhangi bir geliri bulunmayan üyeler için 250 (İki Yüz Elli) Türk Lirasından, diğer üyeler için

500 (Beş Yüz) Türk Lirasından az olamaz.

3. Giriş ve üyelik aidatlarının alt sınırı, her yılın ocak ayında, yılda bir kez olmak üzere Merkez

Karar Kurulu tarafından güncellenebilir.

4. Her üye, aylık veya yıllık olarak üyelik aidatı ödemeyi partiye girişinde kabul etmek ve ödemek

zorundadır.

5. Aidatını ödemesi için yapılan yazılı tebligata rağmen belirtilen süre içerisinde ödemede

bulunmayan üye, parti içerisindeki seçme ve seçilme haklarını kullanamaz.

Milletvekili Aidatı

Madde 57

1. Parti milletvekillerinin ödeyeceği aidat miktarı ve toplanan paraların grup faaliyetleri ile parti

merkezine ayrılacak kısmı, Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu kararıyla belirlenir. Aidat

miktarının yıllık tutarı, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını geçemez.

2. Grubu olmayan milletvekillerinin ödeyeceği aidat, yukarıdaki fıkrada belirtilen miktarın

yarısını geçmemek kaydıyla Merkez Karar Kurulu tarafından tespit edilir.

Milletvekilliği Aday Adaylığı Aidatı

Madde 58

55

1. Milletvekili aday adaylarından alınacak özel aidat, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını aşmamak kaydıyla Merkez Karar Kurulu tarafından belirlenir.

Bağışlar

Madde 59

1. Hürriyet Partisi, Siyasi Partiler Kanunu'na ve mevzuat ile belirlenmiş olan siyasi partilere yapılabilecek bağış üst limitine uygun olmak kaydıyla bağış kabul edebilir. Parti, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, Türk uyruğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden herhangi bir suretle ayni veya nakdi yardım ve bağış kabul edemez.

Gelirlerin Sağlanması Usulü

- 1. Hürriyet Partisi'nin bütün gelirleri, parti tüzel kişiliği adına elde edilir.
- 2. Merkez Karar Kurulu, parti teşkilatının ikameti ile partinin amaç ve faaliyetleri için gerekli olan taşınmazları satın almaya ve sahip olunan taşınmazları satmaya ve sahip olunan taşınmazlardan gelir elde etmeye yetkilidir. Merkez Karar Kurulu bu yetkisini Genel Başkan'a devredebilir.
- **3.** Hürriyet Partisi, bankalar, 6493 sayılı Kanunun 13'üncü maddesinde yer alan ödeme hizmeti sağlayıcılar, GSM operatörleri ve/veya iş ortakları aracılığıyla bağış ve aidat kabul edilebilir.
- **4.** Partinin internet sayfasına konulacak uygulama üzerinden partiye kredi kartı veya belirlenecek banka hesap numaraları üzerinden havale veya EFT yolu ile bağış veya aidat ödemesi yapılabilir.

- 5. Genel merkez ve teşkilatların gelirleri, İcra Kurulu tarafından bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve parti teşkilat kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıtlar parti genel merkezinde Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı tarafından tutulur. Parti teşkilat kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla parti merkez karar ve yönetim kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.
- 6. Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanlarında yer alır. Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.

Giderlerin Yapılma Usulü

- 1. Hürriyet Partisi'nin bütün giderleri, Hürriyet Partisi tüzel kişiliği adına yapılır. Partinin giderleri, amaçlarına aykırı olamaz.
- 2. Partinin harcamaları, ancak yetkili kişi veya kurul kararına dayanarak yapılabilir. Ancak yetkili organ tarafından onaylanan bütçede öngörülmüş bulunmak kaydıyla Siyasi Partiler Kanunu'nun 70'inci maddesinde yazılı miktarı aşmayan ve genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur.
- **3.** Hürriyet Partisi adına yapılan bütün harcamaların, makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi gereklidir.

bu yetkileri Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı'na; il ve ilçe yönetim kurulları, bu yetkileri ilgili kurul içerisinde yer almak kaydıyla belirledikleri üyelere devredebilir.

2. İl ve ilçe teşkilatları tarafından Hürriyet Partisi tüzel kişiliği adına sözleşme yapılmasına ve yükümlülük altına girilmesine ilişkin esaslar, Merkez Karar Kurulu'nca tespit olunur. Bu esaslara, kanuna veya tüzüğe aykırı olarak yahut Merkez Karar Kurulu tarafından yetki verilmediği veya bu kurul tarafından sonradan alınan bir kararla onaylanmadığı takdirde parti teşkilatlarının yaptıkları sözleşme ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı parti tüzel kişiliği hiçbir suretle sorumlu tutulamaz. Genel Başkan veya parti tüzel kişiliği aleyhine takipte bulunulamaz. Bu takdirde sorumluluk, sözleşmeyi yapan veya yükümlülük altına giren kişi veya kişilere ait olur.

Bütçe ve Kesin Hesap

- 1. Tüm il teşkilatları, kendisine bağlı ilçe teşkilatlarını da kapsamak üzere ayrı ayrı gelir tahminlerini ve gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki ekim ayı sonuna kadar Merkez Karar Kurulu'na gönderir. İl ve ilçe teşkilat bütçeleri Genel Merkez'in bütçeleri ile birleştirilir. Bu bütçeler, en geç ilgili takvim yılından önceki aralık ayı sonuna kadar Merkez Karar Kurulu tarafından incelenir ve karara bağlanır.
- 2. Partinin hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.
- 3. Tüm il teşkilatları, kendisine bağlı ilçe teşkilatlarını da kapsamak üzere her bütçe yılını izleyen Nisan ayı sonuna kadar bir evvelki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesaplarını hazırlarlar. İl teşkilatlarından gönderilenler ve parti merkezine ait olan kesin hesaplar Merkez Karar Kurulu tarafından birleştirilerek karara bağlanır.

4.	Partinin yönetmel		ve gid	er c	etvelleri	ile	kesin	hesaplarını	n nasıl	düzenl	eneceği